

## บทที่ 4

### ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษ้อัตราการหายปวดเรื้อรังจากวิธีการรักษาด้วยการฝังเข็มตามหลักคุณภาพบำบัดในผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่เข้ามาทำการรักษาที่ด้วยการฝังเข็ม ณ บ้านสวนสหคลินิก ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการรวบรวมข้อมูลย้อนหลังของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่เข้าทำการรักษาระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 จำนวน 151 คน และติดตามผลการรักษานับจากวันเริ่มทำการรักษาเป็นเวลา 1 ปี โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

**ตอนที่ 1** การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย เพศ อายุ อาชีพ จำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวด ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ ระยะเวลาปวดเรื้อรัง

**ตอนที่ 2** การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการหายปวดเรื้อรังจากการรักษาด้วยการฝังเข็ม

**ตอนที่ 3** การวิเคราะห์อัตราการหายปวดเรื้อรัง

**ตอนที่ 1** การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็ม จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ บริเวณอาการปวด ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ ระยะเวลาปวดเรื้อรังนำเสนอ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็มจากผู้ป่วยทั้งหมด 151 คน

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<b>1. เพศ</b>		
1.1 ชาย	38	25.17
1.2 หญิง	113	74.83
<b>2. อายุ</b>		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	13	8.61
2.2 อายุ 30-60 ปี	110	72.85
2.3 มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	28	18.54
<b>3. อาชีพ</b>		
3.1 เกษตรกร	4	2.65
3.2 พนักงานบริษัท/ข้าราชการ	58	38.41
3.3 รับจ้าง	16	10.59
3.4 ค้าขาย	17	11.26
3.5 แม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ	56	37.09
<b>4. ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ</b>		
4.1 เคย	62	41.06
4.2 ไม่เคย	89	58.94
<b>5. ระยะเวลาปวดเรื้อรัง</b>		
5.1 ต่ำกว่า 1 ปี	26	17.22
5.2 ระหว่าง 1-3 ปี	72	47.68
5.3 มากกว่า 3 ปี	53	35.10
<b>6. ระดับการหายปวด</b>		
6.1 หายปวดเล็กน้อย	61	40.40
6.2 หายปวดปานกลาง	64	42.38
6.3 หายปวดมาก	17	11.26
6.4 หายปวดเลย	9	5.96

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็ม จำนวน 151 คน จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

1. เพศ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 74.83 และ เพศชาย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.17 ตามลำดับ

2. อายุ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-60 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 72.85 รองลงมา มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 18.54 และอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.61 ตามลำดับ

3. อาชีพ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 38.41 รองลงมา มีอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 37.09 มีอาชีพค้าขาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11.26 อาชีพรับจ้าง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10.59 และอาชีพเกษตรกรจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.65 ตามลำดับ

4. ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่เคยมีประวัติการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 58.94 และ ผู้ป่วยที่เคยมีประวัติอุบัติเหตุ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 41.06

5. ระยะเวลาปวดเรื้อรัง ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีระยะเวลาปวดเรื้อรังระหว่าง 1-3 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 47.68 รองลงมา มีระยะเวลาปวดเรื้อรังมากกว่า 3 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 35.10 และมีระยะเวลาปวดเรื้อรังน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 17.22 ตามลำดับ

6. ระดับการหายปวดของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง ผู้ป่วยส่วนใหญ่หายปวดปานกลางจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 42.38 รองลงมาหายปวดเล็กน้อย จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 40.40 หายปวดมาก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11.26 และหายปวดเลย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.96 ตามลำดับ

ข้อมูลแยกตามระดับการหายปวดของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็ม

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดเล็กน้อย จำนวนทั้งหมด 61 คน

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<b>1. เพศ</b>		
1.1 ชาย	14	22.95
1.2 หญิง	47	77.05
<b>2. อายุ</b>		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
2.2 อายุ 30-60 ปี	38	62.30
2.3 มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	23	37.70
<b>3. อาชีพ</b>		
3.1 เกษตรกร	2	3.28
3.2 พนักงานบริษัท/ข้าราชการ	15	24.59
3.3 รับจ้าง	8	13.11
3.4 ค้าขาย	6	9.84
3.5 แม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ	30	49.18
<b>4. ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ</b>		
4.1 เคย	26	42.62
4.2 ไม่เคย	35	57.38
<b>5. ระยะเวลาปวดเรื้อรัง</b>		
5.1 ต่ำกว่า 1 ปี	22	36.07
5.2 ระหว่าง 1-3 ปี	12	19.67
5.3 มากกว่า 3 ปี	27	44.26
<b>6. จำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวด</b>		
6.1 ครั้งที่ 1	14	22.95
6.2 ครั้งที่ 2	14	22.95
6.3 ครั้งที่ 3	16	26.23

## ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6.4 ครั้งที่ 4	6	9.84
6.5 มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป	11	18.03

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็ม แล้วหายปวดเล็กน้อย จำนวนทั้งหมด 61 คน จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

1. เพศ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 77.05 และ เพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22.95 ตามลำดับ

2. อายุ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-60 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมามีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 ตามลำดับ

3. อาชีพ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 49.18 รองลงมามีอาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 24.59 มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.11 อาชีพค้าขาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.84 และ อาชีพเกษตรกรจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.28 ตามลำดับ

4. ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่เคยมีประวัติการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 57.38 และ ผู้ป่วยที่เคยมีประวัติอุบัติเหตุ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 42.62

5. ระยะเวลาปวดเรื้อรัง ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีระยะเวลาปวดเรื้อรังมากกว่า 3 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 44.26 รองลงมามีระยะเวลาปวดเรื้อรังต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 36.07 และมีระยะเวลาปวดเรื้อรังระหว่าง 1-3 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 19.67 ตามลำดับ

6. จำนวนครั้งที่มารักษาแล้วหายปวด ผู้ป่วยมารักษาครั้งแรกแล้วหายปวดเป็นจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22.95 ผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษาครั้งที่ 2 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 22.95 ผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษาครั้งที่ 3 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 26.23 ผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษาครั้งที่ 4 ครั้ง จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 9.84 และผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษา มากกว่า 4 ครั้งมีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.03

จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยปวดเรื้อรังมาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดเล็กน้อยโดยเฉลี่ยคือ 2.89 ครั้ง จำนวนครั้งมากที่สุดที่มาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดเล็กน้อยคือ 8 ครั้ง

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดปานกลาง จำนวนทั้งหมด 64 คน

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<b>1. เพศ</b>		
1.1 ชาย	19	29.69
1.2 หญิง	45	70.31
<b>2. อายุ</b>		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	9	14.06
2.2 อายุ 30-60 ปี	50	78.13
2.3 มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	5	7.81
<b>3. อาชีพ</b>		
3.1 เกษตรกร	1	1.56
3.2 พนักงานบริษัท/ข้าราชการ	29	45.31
3.3 รับจ้าง	6	9.38
3.4 ค้าขาย	9	14.06
3.5 แม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ	19	29.69
<b>4. ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ</b>		
4.1 เคย	27	42.19
4.2 ไม่เคย	37	57.81
<b>5. ระยะเวลาปวดเรื้อรัง</b>		
5.1 ต่ำกว่า 1 ปี	24	37.50
5.2 ระหว่าง 1-3 ปี	15	23.44
5.3 มากกว่า 3 ปี	25	39.06
<b>6. จำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวด</b>		
6.1 ครั้งที่ 1	27	42.19
6.2 ครั้งที่ 2	10	15.63

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6.3 ครั้งที่ 3	10	15.63
6.4 ครั้งที่ 4	10	15.63
6.5 มากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป	7	10.94

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็ม แล้วหายปวดปานกลาง จำนวนทั้งหมด 64 คน จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

1. เพศ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 70.31 และ เพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 29.69 ตามลำดับ

2. อายุ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-60 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 78.13 รองลงมามีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 และอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.81 ตามลำดับ

3. อาชีพ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 45.31 รองลงมามีอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 29.69 มีอาชีพค้าขาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 อาชีพรับจ้าง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.38 และ อาชีพเกษตรกรจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56 ตามลำดับ

4. ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่เคยมีประวัติการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 57.81 และ ผู้ป่วยที่เคยมีประวัติอุบัติเหตุ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 42.19

5. ระยะเวลาปวดเรื้อรัง ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีระยะเวลาปวดเรื้อรังมากกว่า 3 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 39.06 รองลงมามีระยะเวลาปวดเรื้อรังน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 และมีระยะเวลาปวดเรื้อรังระหว่าง 1-3 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 23.44 ตามลำดับ

6. จำนวนครั้งที่มารักษาแล้วหายปวด ผู้ป่วยมารักษาครั้งแรกแล้วหายปวดเป็นจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 42.19 ผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษาครั้งที่ 2 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63 ผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษาครั้งที่ 3 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63 ผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษา

ครั้งที่ 4 ครั้ง จำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 15.63 และผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษามากกว่า 4 ครั้งมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94

จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยปวดเรื้อรังมาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดปานกลางโดยเฉลี่ยคือ 2.56 ครั้ง จำนวนครั้งมากที่สุดที่มาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดปานกลาง คือ 10 ครั้ง

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดมาก จำนวนทั้งหมด 17 คน

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<b>1. เพศ</b>		
1.1 ชาย	4	23.53
1.2 หญิง	13	76.47
<b>2. อายุ</b>		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	3	17.65
2.2 อายุ 30-60 ปี	14	82.35
2.3 มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	-	-
<b>3. อาชีพ</b>		
3.1 เกษตรกร	1	5.88
3.2 พนักงานบริษัท/ข้าราชการ	10	58.82
3.3 รับจ้าง	2	11.76
3.4 ค้าขาย	2	11.76
3.5 แม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ	2	11.76
<b>4. ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ</b>		
4.1 เคย	7	41.18
4.2 ไม่เคย	10	58.82
<b>5. ระยะเวลาปวดเรื้อรัง</b>		
5.1 ต่ำกว่า 1 ปี	9	52.94





6. จำนวนครั้งที่มารักษาแล้วหายปวดมาก ผู้ป่วยมารักษาครั้งแรกแล้วหายปวดเป็นจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 41.18 ผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษาครั้งที่ 2 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 ผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษาครั้งที่ 3 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53

จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยปวดเรื้อรังมาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดมากโดยเฉลี่ยคือ 1.82 ครั้ง จำนวนครั้งมากที่สุดที่มาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดมาก คือ 3 ครั้ง

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดเลย จำนวนทั้งหมด 9 คน

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<b>1. เพศ</b>		
1.1 ชาย	1	11.11
1.2 หญิง	8	88.89
<b>2. อายุ</b>		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	3	33.33
2.2 อายุ 30-60 ปี	6	66.67
2.3 มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	-	-
<b>3. อาชีพ</b>		
3.1 เกษตรกร	-	-
3.2 พนักงานบริษัท/ข้าราชการ	4	44.44
3.3 รับจ้าง	-	-
3.4 ค้าขาย	-	-
3.5 แม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ	5	55.56
<b>4. ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ</b>		
4.1 เคย	2	22.22
4.2 ไม่เคย	7	77.78
<b>5. ระยะเวลาปวดเรื้อรัง</b>		
5.1 ต่ำกว่า 1 ปี	7	77.78

## ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5.2 ระหว่าง 1-3 ปี	2	22.22
5.3 มากกว่า 3 ปี	-	-
<b>6. จำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวด</b>		
6.1 ครั้งที่ 1	8	88.89
6.2 ครั้งที่ 2	1	11.11

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่ทำการรักษาด้วยการฝังเข็ม แล้วหายปวดเลย จำนวนทั้งหมด 9 คน จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

1. เพศ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 และ เพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ
  2. อายุ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-60 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 ตามลำดับ
  3. อาชีพ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา มีอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ตามลำดับ
  4. ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ ผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่เคยมีประวัติการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และ ผู้ป่วยที่เคยมีประวัติอุบัติเหตุ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22
  5. ระยะเวลาปวดเรื้อรัง ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีระยะเวลาปวดเรื้อรังน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมา มีระยะเวลาปวดเรื้อรังระหว่าง 1-3 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ตามลำดับ
  6. จำนวนครั้งที่มารักษาแล้วหายปวดเลย ผู้ป่วยมารักษาครั้งแรกแล้วหายปวดเป็นจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 88.89 ผู้ป่วยหายปวดเมื่อมารักษาครั้งที่ 2 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11
- จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยปวดเรื้อรังมาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดเลยโดยเฉลี่ยคือ 1.11 ครั้ง จำนวนครั้งมากที่สุดที่มาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วหายปวดมาก คือ 2 ครั้ง

## ค่าใช้จ่ายในการฝังเข็มของผู้ป่วยปวดเรื้อรัง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าใช้จ่ายในการฝังเข็มรักษาอาการปวดเรื้อรัง\*

รายการ	ราคา(บาท)
ค่าตรวจรักษาครั้งแรก	800
ค่าตรวจรักษาครั้งที่2เป็นต้นไป	600
ค่าเข็ม(ชุด)**	100

\*ราคาค่ารักษาด้วยการฝังเข็มขั้นต่ำ

\*\*เข็มเงิน

คำนวณค่าใช้จ่ายในการรักษาด้วยการฝังเข็มของผู้ป่วยปวดเรื้อรังจนกระทั่งหายปวด (บรรเทาอาการปวด) คำนวณจากผู้ป่วย 151 คนที่มารักษา ได้ค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการรักษาด้วยการฝังเข็มคนละ 1,966.23 บาทต่อคน

## ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการหายปวดเรื้อรังจากการรักษาด้วยการฝังเข็ม

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการหายปวดเรื้อรังจากการรักษาด้วยการฝังเข็ม เนื่องจากระดับการหายปวดเป็นความรู้สึกระเบรเทาจากการปวดของผู้ป่วย การศึกษาครั้งนี้จึงได้แบ่งระดับการหายปวดออกเป็น หายปวดเล็กน้อย หายปวดปานกลาง หายปวดมากและหายปวดเลย โดยใช้วิธีวิเคราะห์ 2 รูปแบบคือ แบบจำลองโพรบิตแบบเรียงลำดับ (Order Probit) และแบบจำลองโทบิต (Tobit)

### 2.1 ผลการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองโพรบิตแบบเรียงลำดับ (Order Probit)

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการหายปวดในการศึกษาครั้งนี้แบ่งระดับการหายปวดเป็น 4 ระดับคือ หายปวดเล็กน้อย หายปวดปานกลาง หายปวดมาก และหายปวดเลย (การวิเคราะห์ได้ใช้โปรแกรมLimdepคำนวณเริ่มจาก  $Y=0$  คือหายปวดเล็กน้อย  $Y=1$  คือหายปวดปานกลาง  $Y=2$  คือหายปวดมาก และ  $Y=3$  คือหายปวดเลย) แบ่งผลการวิเคราะห์ตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการหายปวดเรื้อรังจากการรักษาด้วยการฝังเข็ม ได้ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการหายปวดเรื้อรังของผู้ป่วยเรื้อรังที่ได้รับการรักษาด้วยการฝังเข็มด้วยวิธีการวิเคราะห์ ตามแบบจำลองโพรบิตแบบเรียงลำดับ (Order Probit)

Variable	Coefficient	Standard Error
Times	-.13776464**	.06056904
DSEX1	.13395943	.22894803
DW1	-.53393762	.63227367
Variable	Coefficient	Standard Error
DW2	.10186557	.23380345
DW3	-.62641075*	.34598023
DW4	-.09167822	.34686422
DA1	-.26814591	.20128930
Age	-.06165231***	.00885848
TIMESICK	-.00060916	.00176150
Mu(1)	1.68117730	.14803511
Mu(2)	2.48211342	.19108693
No. of observations	151	
Log-likelihood	-133.7664	

หมายเหตุ : \*,\*\*,\*\*\* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90,95 และ 99 ตามลำดับ

Times เป็นจำนวนครั้งที่มารักษาด้วยการฝังเข็มจนหายปวด

DSEX1 เป็นตัวแปร Dummy แสดงเพศ DSEX1=1 เป็นเพศหญิง DSEX1=0 เป็นเพศชาย

DW1 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพเกษตรกร DW1=1 อาชีพเกษตรกร DW1=0 อื่นๆ

DW2 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการ DW2=1 อาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการ DW2=0 อื่นๆ

DW3 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพรับจ้าง DW3=1 อาชีพรับจ้าง DW3=0 อื่นๆ

DW4 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพค้าขาย DW4=1 อาชีพค้าขาย DW4=0 อื่นๆ

DA1 เป็นตัวแปรDummy แสดงประวัตการเกิดอุบัติเหตุ DA1=1 เคยเกิดอุบัติเหตุ DA1=0 ไม่เคยเกิดอุบัติเหตุ

AGE แทน อายุของผู้ป่วย

TIMESICK แทน ระยะเวลาปวดเรื้อรังก่อนทำการรักษา

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าผลกระทบส่วนเพิ่ม (Maginal Effect)ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาด้วยการฝังเข็ม

(Y=00 หายปวดเล็กน้อย, Y=01 หายปวดปานกลาง, Y=03 หายปวดมาก ,Y=04หายปวดเลย)

Variable	Y=00	Y=01	Y=03	Y=04
Age	.0233	-.0134	-.0074	-.0024
DW3	.2450	-.1736	-.0563	-.0152
Times	.0520	-.0300	-.0166	-.0054

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการหายปวด พบว่ามีปัจจัย 3 ชนิด ได้แก่ ผู้ป่วยที่ประกอบอาชีพรับจ้าง อายุ และจำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวดที่สามารถอธิบายการหายปวดด้วยการฝังเข็มได้

1) ด้านอายุ อายุของผู้ป่วย มีอิทธิพลต่อการหายปวดที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยผู้ป่วยที่มีอายุน้อยจะมีผลต่อการรักษาอาการปวดดีกว่าผู้ป่วยที่อายุมากกว่าโดยเปรียบเทียบ เมื่อพิจารณาจากผลกระทบส่วนเพิ่มของปัจจัยด้านอายุ พบว่า อายุของผู้ป่วยมีผลทำให้ความน่าจะเป็นที่ระดับการหายปวดน้อยมีค่ามากขึ้นแต่จะทำให้ความน่าจะเป็นที่ระดับการหายปวดปานกลาง ระดับการหายปวดมากและหายปวดเลยลดลง

2) ด้านอาชีพ ผู้ป่วยที่มีอาชีพรับจ้างมีอิทธิพลต่อการรักษาที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 โดยผู้ป่วยที่มีอาชีพรับจ้าง จะมีผลต่อการรักษาอาการปวดได้คือน้อยกว่าผู้ป่วยที่ประกอบอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำโดยเปรียบเทียบ เมื่อพิจารณาจากผลกระทบส่วนเพิ่มของปัจจัยด้านอาชีพ พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาชีพรับจ้างมีผลทำให้ความน่าจะเป็นที่ระดับการหายปวดน้อยมีค่ามาก

ขึ้นแต่จะทำให้ความน่าจะเป็นที่ระดับการหายปวดปานกลาง ระดับการหายปวดมากและหายปวดเลยลดลง

3) จำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวดมีอิทธิพลต่อการหายปวดที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยผู้ป่วยที่มีจำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวดน้อยจะมีผลต่อการรักษาอาการปวดดีกว่าผู้ป่วยที่มีจำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวดมาก โดยเปรียบเทียบ เมื่อพิจารณาจากผลกระทบส่วนเพิ่มของปัจจัยด้านจำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวด พบว่า จำนวนครั้งที่มารักษาจนหายปวดมีผลทำให้ความน่าจะเป็นที่ระดับการหายปวดน้อยมีค่ามากขึ้นแต่จะทำให้ความน่าจะเป็นที่ระดับการหายปวดปานกลาง ระดับการหายปวดมากและหายปวดเลยลดลง

## 2.2 ผลการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองโทบิต (Tobit)

ระดับการหายปวดที่เราต้องการศึกษาแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ หายปวดเล็กน้อย หายปวดปานกลาง หายปวดมากและหายปวดเลย (ให้  $Y=1$ คือหายปวดเล็กน้อย  $Y=2$ คือหายปวดปานกลาง  $Y=3$ คือหายปวดมาก และ  $Y=4$ คือหายปวดเลย) โดยเซ็นเซอร์ปลายทั้งสองข้างคือต่ำกว่า 1 และมากกว่า 4 แล้วพิจารณาในช่วง 1 ถึง 4 ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการหายปวดเรื้อรังของผู้ป่วยเรื้อรังที่ได้รับการรักษาด้วยการฝังเข็มด้วยวิธีการวิเคราะห์โทบิต (Tobit)

Variable	Coefficient	Standard Error
Times	-.13482835**	.06050228
DSEX1	.12835746	.23121069
DW1	-.63759510	.65539288
DW2	.08721210	.23788036
DW3	-.64621726*	.35437392
DW4	-.10403282	.34936489
DA1	-.27474647	.20462674
Age	-.06090501***	.00908536

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

Variable	Coefficient	Standard Error
TIMESICK	-.00056825	.00180502
Sigma	1.09049217	.09576994
No. of observations	151	
Log-likelihood	-170.5551	

หมายเหตุ : \*,\*\*,\*\*\* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90,95 และ 99 ตามลำดับ

Times เป็นจำนวนครั้งที่มารักษาด้วยการฝังเข็มจนหายปวด

DSEX1 เป็นตัวแปร Dummy แสดงเพศ DSEX1=1 เป็นเพศหญิง DSEX1=0 เป็นเพศชาย

DW1 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพเกษตรกร DW1=1 อาชีพเกษตรกร DW1=0 อื่นๆ

DW2 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการ DW2=1 อาชีพพนักงานบริษัท/  
ข้าราชการ DW2=0 อื่นๆ

DW3 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพรับจ้าง DW3=1 อาชีพรับจ้าง DW3=0 อื่นๆ

DW4 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพค้าขาย DW4=1 อาชีพค้าขาย DW4=0 อื่นๆ

DA1 เป็นตัวแปร Dummy แสดงประวัติการเกิดอุบัติเหตุ DA1=1 เคยเกิดอุบัติเหตุ DA1=0 ไม่เคยเกิด  
อุบัติเหตุ

AGE แทน อายุของผู้ป่วย

TIMESICK แทน ระยะเวลาปวดเรื้อรังก่อนทำการรักษา

จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีโทบิต พบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการหายปวด  
เรื้อรังด้วยการฝังเข็มกับตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กันคือ จำนวนครั้งที่มารักษาจนบรรเทาอาการ  
ปวด อาชีพรับจ้างและอายุของผู้ป่วยเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อระดับการหายปวดเรื้อรัง  
ด้วยการฝังเข็ม

ตัวแปรจำนวนครั้งที่มารักษาจนบรรเทาอาการปวด มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับระดับ  
การหายปวดเรื้อรังด้วยการฝังเข็ม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า จำนวนครั้งที่มาทำการ  
รักษามากขึ้นจะมีโอกาสทำให้ระดับการหายปวดลดลง



อาชีพรับจ้างมีความสัมพันธ์กับการรักษาอาการปวดเรื้อรังด้วยการฝังเข็มในทิศทางลบ คือ ประสิทธิภาพการรักษาด้วยการฝังเข็มจะบรรเทาอาการปวดได้น้อยในผู้ที่มอาชีพรับจ้างเมื่อเทียบกับอาชีพแม่บ้าน พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ

จำนวนครั้งที่มาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มจนบรรเทาอาการปวด มีความสัมพันธ์กับการรักษาอาการปวดเรื้อรังด้วยการฝังเข็มคือ การฝังเข็มจะบรรเทาอาการปวดเรื้อรังระดับที่ดีได้ดีในการฝังเข็มจำนวนน้อยครั้ง แต่จะบรรเทาอาการปวดเรื้อรังระดับน้อยในการฝังเข็มจำนวนครั้งมากขึ้น

อายุ อายุมีผลต่อการรักษาอาการปวดเรื้อรังด้วยการฝังเข็มคือ เมื่ออายุมากขึ้นจะไม่ให้ผลดีในการรักษาด้วยการฝังเข็ม แต่ อายุน้อยจะส่งผลดีต่อการรักษาด้วยการฝังเข็ม

### ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การอยู่รอด ( Survival )

การวิเคราะห์การอยู่รอดของผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยการฝังเข็มครั้งนี้ จะพิจารณาจากจำนวนครั้งที่มาทำการรักษาด้วยการฝังเข็มของผู้ป่วยปวดเรื้อรังจำนวน 151 คน จนกระทั่งถึงครั้งที่ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกบรรเทาอาการปวด ระดับต่างๆดังนี้ คือ

- 1.ระดับหายปวดเล็กน้อย
- 2.ระดับหายปวดปานกลาง
- 3.ระดับหายปวดมาก
- 4.ระดับหายปวดเลย

ให้เหตุการณ์ที่สนใจในการศึกษาครั้งนี้คือ หายปวดมากและหายปวดเลย นอกเหนือจากนี้ให้เป็นตัวแปร เช่น เซอร์ และการอยู่รอด (Survival) คือจำนวนครั้งที่ผู้ป่วยปวดเรื้อรังได้รับการรักษาด้วยการฝังเข็มแล้วยังคงปวดอยู่

จากการวิเคราะห์การอยู่รอดด้วยการวิเคราะห์แบบ Weibull Model ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอยู่รอด (Survival) ของผู้ป่วยปอดเรื้อรังที่ได้รับการรักษา ด้วยการฝังเข็มด้วยวิธีการวิเคราะห์ไวบูล (Weibull)

Variable	Coefficient	Standard Error
DSEX1	1.52180231**	.59759765
DW1	-.36403841	2.00568283
DW2	.73663069**	.35015927
DW3	-.96842101	1.02635537
DW4	.39487015	.75270146
DA1	-.11549772	.28397770
Age	.00366232	.01752351
TIMESICK	-.00484617	.00343927
Sigma	2.03498975	.14880326
No. of observations	151	
Log-likelihood	-284.8729	

หมายเหตุ : \*,\*\*,\*\*\* มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90,95 และ 99 ตามลำดับ

DSEX1 เป็นตัวแปร Dummy แสดงเพศ DSEX1=1 เป็นเพศหญิง DSEX1=0 เป็นเพศชาย

DW1 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพเกษตรกร DW1=1 อาชีพเกษตรกร DW1=0 อื่นๆ

DW2 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการ DW2=1 อาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการ DW2=0 อื่นๆ

DW3 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพรับจ้าง DW3=1 อาชีพรับจ้าง DW3=0 อื่นๆ

DW4 เป็นตัวแปร Dummy แสดงอาชีพค้าขาย DW4=1 อาชีพค้าขาย DW4=0 อื่นๆ

DA1 เป็นตัวแปร Dummy แสดงประวัติการเกิดอุบัติเหตุ DA1=1 เคยเกิดอุบัติเหตุ DA1=0 ไม่เคยเกิดอุบัติเหตุ

AGE แทน อายุของผู้ป่วย

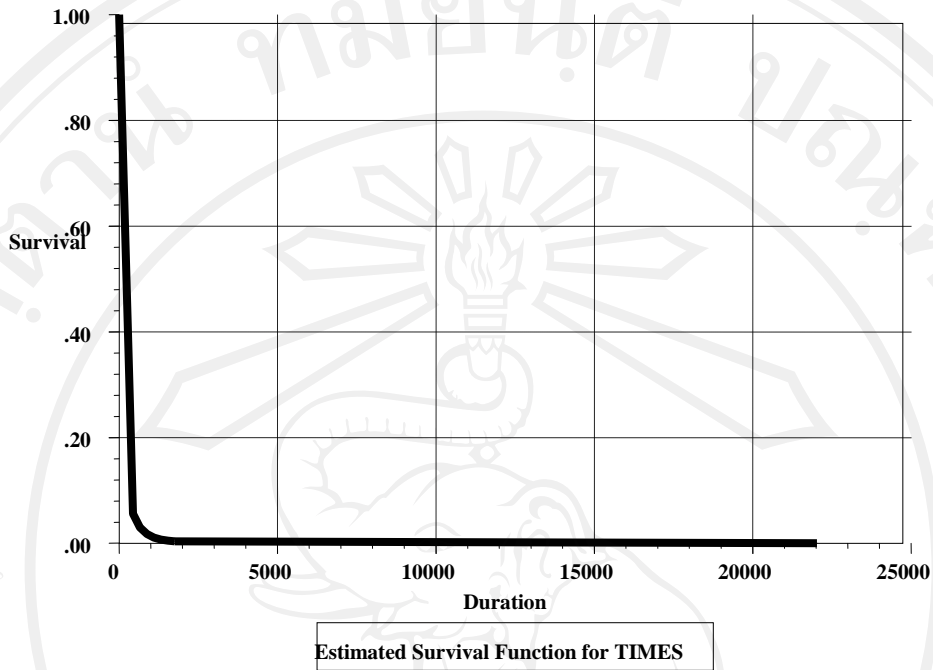
TIMESICK แทน ระยะเวลาปวดเรื้อรังก่อนทำการรักษา

จำนวนครั้งที่มารักษาจนอาการบรรเทาปวดหายปวดมากและหายปวดเลย โดยเฉลี่ยคือ 24.25 ครั้ง ค่าเฉลี่ยดังกล่าวในประชากรอยู่ระหว่าง 12.16 ครั้ง ถึง 36.34 ครั้ง

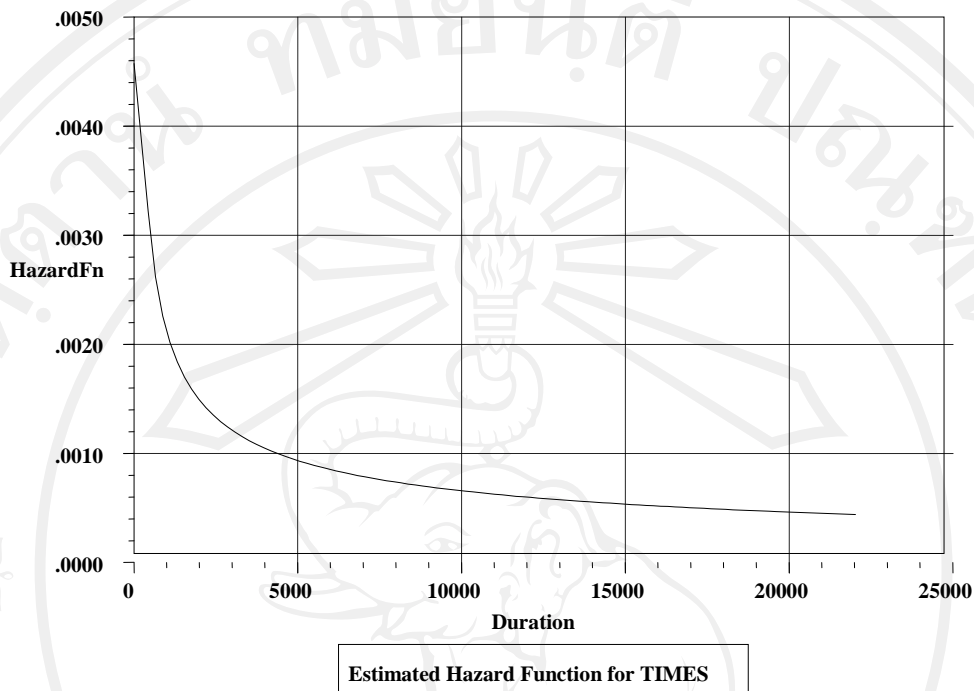
ทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ และอาชีพพนักงานบริษัท/ข้าราชการพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจำนวนครั้งในการรักษาด้วยการฝังเข็ม

เพศ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับอัตราการหายปวดเรื้อรังที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า เพศหญิงมีความน่าจะเป็นที่จะรักษาด้วยการฝังเข็มจำนวนมากครั้งจนกว่าจะบรรเทาอาการปวดจากการรักษาด้วยการฝังเข็มคือหายปวดมากและหายปวดเลยมากกว่าโดยเปรียบเทียบกับเพศชาย

อาชีพพนักงานบริษัทและข้าราชการ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับอัตราการหายปวดเรื้อรังที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า อาชีพพนักงานบริษัทและข้าราชการ มีความน่าจะเป็นที่จะรักษาด้วยการฝังเข็มจำนวนมากครั้งจนกว่าจะบรรเทาอาการปวดจากการรักษาด้วยการฝังเข็มคือหายปวดมากและหายปวดเลยมากกว่าโดยเปรียบเทียบกับอาชีพแม่บ้าน พ่อบ้านและผู้ไม่มีงานทำ



รูปที่ 4.1 แสดงการอยู่รอด (Survival) ของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่เข้ามาทำการรักษาด้วยการฝังเข็ม



**รูปที่ 4.2** แสดงความเสี่ยงอันตราย (Hazard) ของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่เข้ามาทำการรักษาด้วยการฝังเข็ม

ในการศึกษาครั้งนี้ survival ของผู้ป่วย คือการที่ผู้ป่วยยังไม่บรรเทาอาการปวดยังคงปวดเรื้อรังอยู่ จากรูปที่ 4.1 survival ของผู้ป่วยปวดเรื้อรังที่รักษาด้วยการฝังเข็ม ผู้ป่วยยังไม่บรรเทาอาการปวดยังคงมีอาการปวด อยู่ในระหว่างการฝังเข็มครั้งแรกๆที่สูง และลดลงในการฝังเข็มครั้งต่อๆมา

เมื่อมารักษาอาการปวดเรื้อรังด้วยการฝังเข็ม 1 ครั้ง มีโอกาสไม่หายปวดมากและหายปวดเลย 95%

เมื่อมารักษาอาการปวดเรื้อรังด้วยการฝังเข็ม 5 ครั้ง มีโอกาสไม่หายปวดมากและหายปวดเลย 75%

เมื่อมารักษาอาการปวดเรื้อรังด้วยการฝังเข็ม 25 ครั้ง มีโอกาสไม่หายปวดมากและหายปวดเลย 50%

เมื่อมารักษาอาการปวดเรื้อรังด้วยการฝังเข็ม100ครั้ง มีโอกาสไม่หายปวดมากและหายปวด  
เลขอยู่25%

แสดงให้เห็นว่า ผู้ป่วยยังไม่บรรเทาอาการปวดยังคงมีอาการปวด อยู่ในช่วงการฝังเข็มครั้ง  
แรกๆที่สูง และลดลงในการฝังเข็มครั้งต่อมา



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved